

Standardizirani kompetenčno usmerjeni pisni
zrelostni izpit/zrelostni in diplomski izpit

9. maj 2017

Slovenščina

Komentar k nalogam

Tema 1 / Naloga 1

opozorilo: Novela *Sreča* je izšla v reviji *Sodobnost* leta 1936; v knjižni obliki je bila objavljena leta 1946. Ob naslovu je torej na-vedeno leto prve objave, ob viru pa leto knjižne objave.

Tema:	Sreča
Naslov:	Ciril Kosmač: <i>Sreča</i>
Besedilna vrsta:	Interpretacija besedila
Obseg:	450–550
Pojasnila k situacijskemu kontekstu:	–
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	obnova, opis, razlaga, utemeljitev
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila)/ pomembna posamezna sporočila priloženega besedila/ priloženih besedil:	Odlomek z začetka novele predstavlja glavno junakinjo Tinko ob srečanju s prvoosebni pripovedovalcem in ob rojstvu hčerke, ki jo vsi na vasi kličejo Sreča.
Možnosti za delovno nalogo 1: Na kratko povzemite ...	<p>Kratka ali strnjena obnova je izhodišče za temeljitejše ukvarjanje z literarnim besedilom. Po navadi sledi uvodnemu opisu literarne priloge s podatki o besedilu.</p> <p>primer za opis priloge: Za interpretacijo literarnega besedila služi odlomek iz novele <i>Sreča</i>, ki jo je objavil pisatelj Ciril Kosmač (1910–1980) leta 1936 v reviji <i>Sodobnost</i>, 10 let kasneje pa izdal v svojem prvencu, zbirki novel pod naslovom <i>Sreča in kruh</i>.</p> <p>primer za kratko obnovo (v sedanjiku): V počitnicah je dijak/ študent/prvoosebni pripovedovalec na obisku pri bolehnih materi. Med kopanjem v reki sreča dijak/študent/prvoosebni pripovedovalec Tinko. Deklica, s katero sta se igrala v otroštvu, je zrasla v dekle »v kratkem rožnatem krilcu in belem svilenem životku« z nageljnom v globokem izrezu. Njen dvojni pogled – rahlo je škilila – ga prav izziva, ko stoji pred njo v kopalkah, ki jih je sešila mama. Tinka doda: »Zdaj se tudi mi ne kopamo več nagi.« Oba umolkmeta in se razideta.</p> <p>Pred jesenskim odhodom v šolo izve, da je Tinka noseča. Na vasi se širijo govorice, kdo je oče, župnik pridiga o pohujšanju.</p> <p>Spomladi rodi Tinka živo, zdravo, a slaboumno dekletce z materinimi škilastimi očmi in črnimi lasmi. Ob obupu stare mame pove Tinkin oče, da je še sreča, da je tako majhna Tinka rodila otroka, ne da bi bila umrla. In tako kličejo Tinkino hčerko Sreča, krstnega imena pa se ne spomni nihče več.</p>

<p>Možnosti za delovno nalogo 2: Analizirajte ...</p>	<p>Pri analizi besedila pokaže kandidatka/kandidat svoje literarno-vedno znanje. Ne pričakuje se, da se navedejo vse točke tukajšnje analize, mogoče je tudi, da se ob pisanju naloge najde še kaj drugega.</p> <p>jezikovna analiza: <u>zgradba:</u> Odlomek je razdeljen v več delov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 1.del = uvod: vrstice 1–4/1. odstavek: preživljanje počitnic pri materi ■ 2. del = srečanje s Tinko: vrstice 5–18: nenadno srečanje s Tinko v igri (zakrivanje oči, prerivanje); opis odrasle Tinke vrstice 18–34: dialog med Tinko in pripovedovalcem vrstica 35: zaključni stavek srečanja ■ 3. del = Tinka rodi: vrstice 37–43: Tinkina nosečnost in reakcije nanjo (govorice na vasi, župnikova pridiga, vaške klepetulje) vrstice 44–49: porod (Tinkin oče/Strežek se med porodom umakne, opis Sreče, Tinkin oče/Strežek hodi po porodu po vasi – sreča, da je preživela) vrstice 50–53: govornice po vasi – reakcija Cestarjevega hlapca vrstici 54–55: o poimenovanju Tinkine hčerke <p>Posebna je <i>zgradba Tinkinega in pripovedovalčevega dialoga</i>, ki je navzkrižje dveh tem: a) o materi in b) o odnosu med Tinko in pripovedovalcem. Tema b) povzroči prekinitev dialoga – s pogledi in z molkom, tema a) je nekak izhod iz sramežljivosti/privlačnosti (spoznanje, da oba nista več otroka).</p> <p><i>Časovni potek</i> je delno natančen, delno skrčen. Srečanje Tinke in pripovedovalca je opisano od 5. vrstice do 35. vrstice; nosečnost od 37. do 43., porod od 44. do 49. vrstice. Zadnji odstavek se nanaša na prihodnost – »In od takrat«, odlomek torej ni zaključen (sledi seveda nadaljevanje novele, a to ni del naloge).</p>
---	--

Pripovedovalec je prvoosebni, vsevedni; organizira tok dogajanja oz. opis dogodkov: O počitnicah ... Tako sem srečal ... To je bilo moje zadnje srečanje s Tinko. ... Označi samega sebe – posredno preko govoric na vasi (govorili so, da sem ošaben) in neposredno (za ljudi se nisem zanimal). Povzema, kar je slišal: so z velikim hrupom zagnali; govorili so; župnik je o tej stvari javno govoril s prižnice; ... Komentira, kar se dogaja: Tisti, ki so Tinkino blagoslovljeno stanje prtili orožnikom, so se lahko šteli k dobrim in pametnim; gorečnost vaških klepetulj; Cestarjev hlapec, ki je bil znan po svojem hudem jeziku. Srečino rojstvo in vidik vasi nanj označi s stavkom: O Tinkinem otroku so veliko govorili, kajti tak porod je na vasi velik dogodek.

besedišče:

Odlomku je dodana razlaga 10 besed in navedba imena Tinkinih staršev. Že zaradi tega je verjetno, da označi kandidatka/kandidat besedišče kot težje razumljivo, starinsko, nevsakdanje.

poimenovanja nosečnosti: je noseča – blagoslovljeno stanje – o tej stvari – posredno: število oblek, ki jih je v tistem letu nosila Tinka

ev. karakterizacija Tinkinih staršev preko imena: Strežek – tisti, ki streže

V odlomku se opaža Kosmačeva posebnost označevanja govora; namesto »je rekel/rekla« uporabljata npr. se je oglasil, sem dejal, je pokazala z nageljnom.

besedne zveze: vse skupaj se *mi je zdelo za malo*; bojevati se z vsemi silami; podžgati gorečnost; je obupno vila roke; nekaj škiliti za kom; doletela jo je sreča

stavčne elipse: Molk. Spet molk. Živo in zdravo dekletce, toda bebasto. Pravi čudež.

poosebitev: sonce je navpično sekalo vame; se je oglasil trebušen bas; smeh se je razsul

pridevki: v brnečo poletno tišino, zvonek smeh, trebušen bas, s sveto jezo

simbol: nagelj (za moč, ljubezen, življenje, živost) – trganje cveta (lahko v smislu igre »Ljubi – ne ljubi«)

primera: pogled kakor dotik

posredno ubesedovanje (prikrita erotika): čutil sem, da se privija k meni toplo telo majhnega dekleta; Moj pogled je začutila kakor dotik; vzravnala se je in pogledala v globoki izrez svojega životka.

navajanje (iz sv. pisma): tisto o pohujšanju teh malih, o mlinskem kamnu za vratom in o potopljenju na dnu morja

	<p>vsebinska analiza:</p> <p><u>označba Tinke:</u> Tinka je odrasla v dekle z zvonkim smehom, majhna, a močna, s črnimi lasmi in dvojnimi pogledom (rahlo škili), oblečena v kratko krilo in životek z globokim izrezom. V njej sta otroškost – igra – in odraslost – zaveda se svoje telesne privlačnosti, veselje – jamice, ki oznanjajo smeh – in resnoba – skrb za pripovedovalčevo mater. Tak je tudi njen odnos do okolja in ljudi.</p> <p><u>Vloga domačinov</u> je v odlomku prikazana negativno – o pripovedovalcu pravijo, da je ošaben (kar sklepajo po njegovi obleki/zunanosti), ob Tinkini nosečnosti se širijo govorice, župnik jo v pridigi obsoja, vaške klepetulje spremljajo Tinko tako, da štejejo obleke, ki jih mora menjavati zaradi nosečnosti. Cestarjev hlapec, ki je bil gledal za njo, označi Srečino rojstvo kot nesrečo.</p> <p><u>Usoda Tinkinega otroka</u> se napoveduje s poimenovanjem – Sreča jo kličejo, krstnega imena si nihče ne zapomni – in s Cestarjevim izrekom: »Živa, krščena in še neumna povrhu.«</p> <p>opozorilo:</p> <p>Analiza besedila se nanaša na dani odlomek, za katerega poznavanje celotne novele ni predpostavljeno. Zaradi tega je treba pri korekturi paziti na to, da – zaradi poznavanja celotne novele – ne označimo kake na odlomku temelječe vsebinske/jezikovne interpretacije v nalogi kot napake. Kandidatka/kandidat argumentira na osnovi danega odlomka, kar ne izključuje možnosti, da kdo pozna celotno zgodbo in to svoje vedenje uporablja pri reševanju naloge.</p> <p>Pri interpretaciji besedila gre tudi za rabo literarnovednega strokovnega besedja, v tem primeru npr. za izraze kot prvoosebni pripovedovalec, potek dogajanja/dogajalni čas, dogajalni prostor, odstavek.</p> <p>Iz informacij o avtorju je mogoče, da kandidatka/kandidat sklepa na literarnozgodovinski čas novele – nastanek v času med vojnama – in obdobje socialnega realizma (realističen opis usode malih (kmečkih) ljudi), prav tako na kraj nastanka – na Primorskem.</p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Zavzemite stališče ...</p>	<p>Pričakuje se individualni pristop do tematike, pri čemer je razprava gotovo bolj uspela, če vsebuje primere iz vsakdanjega življenja in izkušenj in/ali iz lastnega branja (npr. novele Prežihovega Voranca o usodah malega človeka).</p>

Tema:	Sreča
Naslov:	Srečni otroci uspešnejši v delovnem svetu?
Besedilna vrsta:	Komentar
Obseg:	270–330
Pojasnila k situacijskemu kontekstu:	<p>Situacija: Kandidatka/kandidat je članica/član uredniškega odbora šolskega časopisa. V njem objavi komentar, ki je reakcija na intervju s profesorjem Andrewem Oswaldom z univerze v Warwicku. Podatki tega (fiktivnega) pogovora so v članku, objavljenem na spletni strani časopisa <i>Delo</i> 20. novembra 2012.</p> <p>Dan je tudi naslov komentarja: <i>Srečni otroci uspešnejši v delovnem svetu?</i></p> <p>Naslovnik: bralke/bralci šolskega časopisa</p>
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	(strnjena) obnova, ocena, opis, razlaga, utemeljitev
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila)/pomembna posamezna sporočila priloženega besedila/priloženih besedil:	Raziskava, objavljena v poročevalcu Ameriške nacionalne akademije znanosti, ugotavlja, da vpliva srečno in zadovoljno otroštvo/najstništvo tudi na kasnejši denarni zaslužek.
Možnosti za delovno nalogo 1: Na kratko povzemite ...	<p>opis besedila:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ pozor glede datumov: Besedilo je izšlo na spletni strani dnevnika <i>Delo</i> 20. novembra 2012; s spleta prevzeto je bilo 5. 12. 2016. ■ pozor glede števila udeležencev v študiji: Sodelovalo je 15.000 16-letnih Američanov, nato pa so intervjuvali najmanj 11.000 Američanov pri starosti 18 in 22 let. <p>verzija 1: Kandidatka/kandidat se sklicuje na intervju s prof. Oswaldom, npr.:</p> <p>Ob srečanju sociološkega društva sem intervjuval/a prof. Andrewa Oswalda, profesorja ekonomije na univerzi v Warwicku. Opravi je študijo, v kateri so spremljali mlade Američane v različnih starostih, in ugotovil, da zaslužijo bolje tisti, ki so bili kot najstniki srečni.</p> <p>verzija 2: Kandidatka/kandidat se ne ozira na dano situacijo in opiše priloženo besedilo, kot je običajno, npr.:</p> <p>Na spletni strani časopisa <i>Delo</i> je bil 20. novembra 2012 objavljen intervju s prof. Andrewem Oswaldom, v katerem se</p>

	<p>predstavlja izsledek velike študije, da bolje zaslužijo kasneje v življenju ljudje, ki so bili kot najstniki srečni.</p> <p>glede ocenjevanja: Verzija 1 bolj odgovarja dani situaciji.</p> <p>nadaljevanje strnjene obnove:</p> <p>Študija je spraševala 16-letne po njihovih pozitivnih občutjih, npr. sreči, 18- in 22-letne po njihovem zadovoljstvu in to primerjala z višino njihovih dohodkov pri 29 letih. Razlika med najmanj srečnimi in najbolj srečnimi je bila 7.800 evrov (ob upoštevanju drugih dejavnikov kot izobrazbe, narodnosti pa 3.900 evrov). Vzrok je za prof. Oswalda v tem, da so srečnejši ljudje bolj motivirani in učinkoviti pri delu z drugimi; zato tudi dosegajo boljše izobrazbo in boljše službe. (Tudi študija Eda Dienerja z ilinoške univerze potrjuje povezavo med srečo/optimizmom in boljšim zaslužkom. Starši naj bi se zavedali, kako pomembno je dobro počutje otrok za njihovo kasnejše življenje, tudi glede zaslužka. Svetuje, da naj se nesrečni ljudje bolj ukvarjajo s svojim delom, kot da razmišljajo o svoji nesreči.)</p> <p>opozorilo: Pri strjnjeni obnovi se lahko podatki v oklepaju tudi izpustijo. Pri komentarju gre namreč za oceno in utemeljitev, ne za povzetek.</p> <p>opozorilo glede sklanjatve imena Andrew: Andrew, Andrewa, z Andrewom/z Andrewem. Imena na nenaglašeni samoglasnik kot Andrew podaljšujejo osnovo z -j- v izgovoru, ne v zapisu; v orodniku je dopuščena dvojnica – gl. https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/767/sklanjanje-imena-matthew [9. 1. 2017].</p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 2: Ocenite ...</p>	<p>Ocena povezave med kvaliteto zgodnjega okolja ter sproščenostjo in srečo v poznejših letih je individualna. Besedilna vrsta zahteva jasno stališče (prevzem ali oblikovanje lastne teze).</p> <p>Kandidatka/kandidat lahko povzame/prevzame oceno navedenih raziskovalcev, s katero se strinja, npr.:</p> <p>Po prof. Oswaldu so srečnejši najstniki bolj produktivni in lažje sodelujejo z drugimi. Prof. Ed Diener opozarja na pomembno vlogo staršev, da skrbijo za dobro počutje otrok. Tega bi se morali zavedati, saj to vpliva tudi na njihov kasnejši zaslužek. Strinjam se s to ugotovitvijo, ker je prijetno in srečno okolje pomembno, da se otrok počuti srečnega in zadovoljnega; to pa je dobra osnova za nadaljnjo življenjsko kariero.</p>

	<p>Če se ne strinja, je potrebna ustrezna argumentacija, npr.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Dobro počutje v otroštvu po mojem ne vpliva na nadaljnjo kariero, ker je ta odvisna od talentov posameznega otroka in od vplivov družine in socialnega okolja, predvsem pa od kakovosti izobraževanja. ■ Za otroka je pomembno, da se dobro počuti in da ga starši podpirajo. A še bolj pomembno je, da sam odkriva svoje cilje in se trudi, da jih doseže. Tudi otroci, ki morda niso imeli tako srečnih zgodnjih let, lahko kasneje kaj in več dosežejo.
<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Kritično razpravljajte ...</p>	<p>Kandidatka/kandidat kritično razpravlja o tem, kako zadovoljstvo ter primerna skrb in vzgoja staršev v zgodnjih letih dobrodejno vplivajo na uspešnost posameznika.</p> <p>Že z naslovom komentarja, ki je oblikovan kot vprašanje, je jasno, da mora zavzeti kandidatka/kandidat stališče do teme. Glede na besedilno vrsto je zahtevano jasno lastno stališče, do katerega se pride po različnih poteh: (1) teza – argumenti z dokazom ali omejitvev – sklep, (2) odprta struktura vprašanja – pretehtanje – odgovor, (3) problematika – pretehtanje argumentov – poskus rešitve s povezavo do uvodoma imenovanega problema ...</p> <p>argumenti za potrditev teze (delno po izsledkih navedenih raziskav):</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ srečni otroci so bolj motivirani, lažje sodelujejo z drugimi ■ z zadovoljstvom se večja pripravljenost se učiti in izobraževati ■ starši, ki skrbijo za dobro počutje otrok, investirajo v njihovo prihodnost <p>argumenti proti tezi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ razvoj otroka je individualen; tudi navedene raziskave so pokazale, da so razlike opazne celo med različnimi člani družine ■ nevarnost, da se enači prijetno počutje otrok v vzgoji z dovoljevanjem vsega, kar si želijo ■ življenjska pot je lahko uspešna tudi tedaj, če so izhodišča slabša – kdor se trudi, lahko uspe

Tema:	Begunstvo
Naslov:	Nihče ne postane begunec prostovoljno
Besedilna vrsta:	Govor
Obseg:	450–550
Pojasnila k situacijskemu kontekstu:	Situacija: Javni govor na šolskem natečaju; govor je tudi prispevek za šolsko letno poročilo. Temu primerno je treba upoštevati značilnosti in jezikovni register besedilne vrste (manuskript govora). Naslovnik: članice in člani strokovne žirije, sošolke in sošolci
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	opis, razlaga, utemeljitev
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila)/pomembna posamezna sporočila priloženega besedila/priloženih besedil:	Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki-moon opozarja ob mednarodnem dnevu beguncev, da se problematika begunstva v zadnjih letih zaostrojuje zaradi vse večjega števila spopadov v Afriki in na Bližnjem vzhodu, ki imajo za posledico pobeg civilnega prebivalstva.
Možnosti za delovno nalogo 1: Imenujte ...	Ob obalah evropskih držav se posebno intenzivno v zadnjem času zlivajo množice ljudi, ki v Evropo prihajajo iz držav, ki so jih prizadele vojne, lakota in prevelika rast prebivalstva. Zaradi nečloveških razmer, pred katerimi skušajo ubežati, se je v zadnjih letih odpravilo na nevarno pot stotisoče migrantov. Velik naval beguncev pa pomeni tudi veliko breme za evropske države.
Možnosti za delovno nalogo 2: Predstavite ...	<ul style="list-style-type: none"> ■ V letu 2014 se je 42.500 ljudi vsak dan vpisalo med begunce, prosilce za azil ali notranje razseljene osebe (to število se je v štirih letih za štirikrat povečalo). ■ Vedno več razseljenih oseb išče zaščito pred preganjanjem in nasiljem. ■ Malo beguncev se lahko vrne domov: dolgotrajni azil v povprečju traja že 25 let. ■ 86 odstotkov vseh beguncev prihaja iz držav v razvoju. ■ Sistem humanitarnega odzivanja je preobremenjen.

<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Zavzemite stališče ...</p>	<p>Pričakujejo se individualna obdelava teme in samostojno oblikovanje ter prepričljive izjave, s katerimi bo predstavljeno, kako kandidat/kandidatka doživlja problematiko begunstva.</p> <p>Kakor druge države se tudi Avstrija spopada z vedno večjim številom beguncev. Problem: primanjkovanje nastanitvenih prostorov. Traiskirchen pri Dunaju: center za prvi sprejem prenapolnjen, begunci spijo na zunanjih površinah centra. Prve rešitve: šotorski tabori, zapuščene vojašnice, večnamenski prostori v policijskih stavbah, zapuščeni domovi za ostarele. Veliko avstrijskih prebivalcev nasprotuje tem novim begunskim centrom, župani se bojijo množične odselitve prebivalcev.</p> <p>Predsodki: ekonomski migranti, ki bodo zasedli delovna mesta, teroristi, ki hočejo Zahodu vsiliti muslimansko vero, revščina v lastni državi, zato ne moremo vabiti/sprejemati še beguncev. Spet drugi prebivalci ugotovijo, da begunci ne vplivajo negativno na njihovo življenje in jim pomagajo.</p> <p>Predlogi za ukrepe:</p> <p>Politični pristop: Usklajevanje evropske begunske in zunanje politike in spoznanje, da ima Evropa politično, zgodovinsko (neokolonializem) in moralno odgovornost, sprejemati begunce in preprečevati begunske tragedije. Dogovor o novi evropski politiki priseljevanja, nova razporeditev (kvota), politični azil vsem z vojnih območij, ponovno usklajevanje priseljevanja ekonomskih migrantov, ki jih Evropa potrebuje, legalizacija in uzakonitev priseljevanja v vseh članicah EU. Skrb za odpravo vzrokov, ki povzročajo množični beg. Ukrepanje proti tihotapcem ljudi.</p> <p>Pristop na ravni civilnih in vladnih ponudb: Vključevanje lokalnih skupnosti, organizacij, podjetij, vasi, posameznikov v reševanje begunske problematike. Ozaveščanje širše javnosti o pomenu vključevanja beguncev v družbo. Prirejanje lokalnih projektov, dodeljevanje začasne denarne pomoči, zdravstvena in psihosocialna pomoč, posebna skrb za najbolj ranljive skupine beguncev, npr. za otroke brez spremstva, žrtve mučenja, otrokom omogočiti šolanje, urediti ustrezne bivalne možnosti ...</p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 4: Pozivajte ...</p>	<p>Apelirati na pripravljenost spoznavati in sprejemati kulturne in druge razlike; poziv, da se počutijo begunci dobrodošli, čeprav ne ostanejo dolgo, jih čim bolj vključiti v okolje, integracija/vključevanje beguncev v družbo, odpravljanje stereotipov in predsodkov, pomoč pri učenju tujega (nemškega, slovenskega) jezika, beguncem pomagati premagati travme vojne, revščine, nasilja in stresa s pogovori/profesionalno pomočjo ...</p>

Tema 2/Naloga 2

Tema:	Begunstvo
Naslov:	Begunci so med nami
Besedilna vrsta:	Povzetek
Obseg:	270–330
Pojasnila k situacijskemu kontekstu:	Situacija: Povzetek predstavlja uvod v portfelj pri medpredmetnem pouku verouka in psihologije. Naslovnik: sošolke in sošolci
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	obnova, opis, pripoved
Jedro sporočilo (jedrna sporočila)/ pomembna posamezna sporočila priloženega besedila/ priloženih besedil:	Val beguncev iz Sirije je tudi na Koroškem sprožil mnogo diskusij. Občine so begunce sicer sprejele, a se bojijo navala, saj nimajo dovolj prostora, nasploh pa vlada med ljudmi zmeda o dojemanju teh ljudi, ki iščejo azil.
Možnosti za delovno nalogo 1: Navedite ...	V komentarju je izraženo avtoričino mnenje o begunski problematiki na Koroškem, kjer je veliko število beguncev našlo svoj azil.
Možnosti za delovno nalogo 2: Predstavite ...	Avtorica komentarja v uvodnem odstavku opisuje nastalo situacijo beguncev iz Sirije na Koroškem, kjer so le-ti poleti iskali azil. V osrednjem delu opisuje, kako begunsko krizo doživljajo ljudje, ki so vse bolj zmedeni, kaj narediti. Begunce bi sicer sprejeli, a jih prihaja vedno več. Poleg tega se nekateri zgražajo nad tehničnimi napravami, ki jih posedujejo begunci, prav tako prejemajo minimalno podporo s strani države. Avtorica izpoveduje, da si tudi znotraj njene družine zastavljajo različna vprašanja glede omenjene tematike. Prav tako omeni reportažo, ki je naredila kraju Pliberk veliko krivico, saj je predstavila situacijo z begunci na neresničen način. Zaskrbljujoča je tudi njihova integracija, saj je delovnih mest že tako premalo. V zaključku izpostavi toleranco, razumevanje in dobro informiranost.
Možnosti za delovno nalogo 3: Pojasnite ...	Avtorica (v zadnjem odstavku) poudarja pomen razumevanja in tolerance. To naj bo svoboden proces razmišljanja. Pomembna da je dobra informiranost vseh ljudi, da ne bi bilo predsodkov in bi bilo mogoče sožitje.

Tema:	Okoljska problematika
Naslov:	Lepota Zemlje je v nevarnosti
Besedilna vrsta:	Analiza besedila
Obseg:	405–495
Pojasnila k situacijskemu kontekstu:	–
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	obnova, ocena, opis, razlaga, utemeljitev
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila)/pomembna posamezna sporočila priloženega besedila/priloženih besedil:	Eko življenje je način življenja in razmišljanja. Največji krivec onesnaževanja je živinoreja.
Možnosti za delovno nalogo 1: Povzemite ...	Članek imenuje največjega krivca onesnaževanja Zemlje, ki nista promet ali industrija, temveč živinoreja. Slednja poleg krčenja gozdov povečuje proizvodnjo pesticidov, umetnih gnojil itd., ki močno onesnažujejo vodo. Živinoreja povzroča tudi največ toplogrednih plinov. Članek imenuje nekaj koristnih nasvetov, kako lahko že z malimi dejanji preprečimo nadaljnje onesnaževanje našega planeta (npr. izključujemo aparate iz omrežja, zapiramo vodo, ugašamo luč, za ogrevanje uporabljamo obnovljive vire ...).
Možnosti za delovno nalogo 2: Analizirajte ...	Besedilo je sestavljeno iz štirih odstavkov in uvodnega povzetka, ima glavni naslov in štiri podnaslove. Navedena je avtorica članka ter kraj in čas objave. Besedilo je dokaj informativno, navedenih je veliko številčnih podatkov, ampak je slovnično in pravopisno zelo pomanjkljivo. Poleg tega, da mu manjka veliko število vejic, se ponavlja (itd.), napačno sklanja (o temu, za čistejšo okolje), uporablja namesto pomišljajev vezaje (krožnikih-živalska hrana), ne upošteva pravil pisanja narazen (78%, 2km, t.i.), ne upošteva velike začetnice (amazonski gozd), stičnosti (hiši/stanovanju, namesto tropičja kar štiri pike), pojavlja se tudi nedoslednost pri presledkih. Na nekaj mestih so nepravilno rabljeni narekovaji (»na bolje«, »varčni«), najdemo tudi frazem »grešni kozel«. Avtorica se v besedilu sprašuje (Kje pa je tukaj poskrbljeno za »kemični del«?), uporablja vzklične povedi (Izračunali so da se ... !) in kratice (IUV, FAO) ter izpostavlja svoje mnenje o tej tematiki (zame pa je ...). Besedilo je zaradi neupoštevanja kohezivnih sredstev deloma manj razumljivo in popolnoma neprimerno za javno objavo. Veliko je pogovornosti, deloma ne sledi rdeči niti.

<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Predstavite ...</p>	<p>Avtorica želi v besedilu poudariti glavnega krivca za onesnaževanje Zemlje, ki je živinoreja. Sklicuje se na določene inštitucije (FAO), podaja številske podatke (70 % izsekavanj), v zaključku apelira na bralce, uporablja narekovaje in velike tiskane črke (EKO), vključuje svoje mnenje (jaz pa pravim), daje nasvete ...</p>
<p>Možnosti za delovno nalogo 4: Ovrednotite ...</p>	<p>Individualna ocena pomembnosti besedila in njegove vsebine. Mogoča je tudi ocena jezikovne podobe besedila, ki otežkoča branje/razumevanje in s tem tudi zmanjšuje sporočilnost.</p>

Tema:	Okoljska problematika
Naslov:	Zmanjšanje uporabe plastičnih vrečk
Besedilna vrsta:	Priporočilo
Obseg:	315 – 385
Pojasnila k situacijskemu kontekstu:	Situacija: Priporočilo za diskusijo o zmanjšanju uporabe plastičnih vrečk. Naslovnik: sodelujoči v diskusiji, poslušalke/poslušalci diskusije
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Pisna dejanja, ki naj bodo izpolnjena s posebnim ozirom na besedilno vrsto:	ocena, opis, razlaga, utemeljitev
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila)/pomembna posamezna sporočila priloženega besedila/priloženih besedil:	Z zmanjševanjem uporabe plastičnih vrečk bi zmanjšali številne negativne vplive na okolje.
Možnosti za delovno nalogo 1: Imenujte ...	Problem, na katerega želite opozoriti, je povečana uporaba plastičnih vrečk za enkratno uporabo. Razgradnja takih vrečk traja več sto do 1000 let in pomeni hud okoljski problem. Starše in sošolke/sošolce želite opozoriti na ranljivost in enkratnost planeta, na katerem živimo.
Možnosti za delovno nalogo 2: Razložite...	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pričakuje se individualna obdelava in samostojno izbrani razlogi/argumenti za omejeno uporabo plastičnih vrečk. <p>Primeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Plastične vrečke kot največji onesnaževalec okolja. ■ Milijarde vrečk konča kot odpadki v naravi. ■ Nevarne so za ptice, ribe, ker večina konča v morju. ■ Morske živali poginejo zaradi zastrupitve, zadušitve ali zapleta v odpadne plastične vrečke. ■ Predvsem v azijskih in afriških državah, kjer so morske živali vir hrane za ljudi, zaužitje vrečk posredno ogroža tudi preživetje ljudi. ■ Problem so strupene snovi/toksini, ki jih plastični delci vežejo nase in jih tako akumulirajo. ■ Nevarne so za človeka, ker preko prehranske verige preidejo v hrano (mikroplastika). ■ Morske obale so onesnažene. ■ Problem plastičnih vrečk je dolgotrajni razkroj, če je vrečka odvržena v naravo. ■ Uporaba plastične vrečke je večinoma enkratna/zelo kratka. ■ Končajo med mešanimi odpadki, čeprav se jih da reciklirati.

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Narejene so iz neobnovljivih surovin: iz nafte ali zemeljskega plina. ■ Proces izdelave negativno vpliva na okolje. ■ Plastične vrečke kot simbol netrajnostnega načina življenja sodobne družbe.
<p>Možnosti za delovno nalogo 3: Predstavite ...</p>	<p>Pričakuje se samostojnost pri izbiri in prepričljivost pri predstavitvi predlogov za zmanjšanje potrošnje plastičnih nosilnih vrečk.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Oblikuje se lahko delovna skupina, ki bi pripravila akcijski načrt za spodbujanje sprememb sedanjih potrošniških navad na lokalni ravni. ■ Spreminjanje zavesti ljudi o negativnih vplivih plastičnih vrečk na naravo in okolje. ■ Ozaveščanje otrok o pomenu ločenega zbiranja odpadkov. ■ Ozaveščanje kupcev in prodajalcev o problematiki plastičnih vrečk. ■ Zahteva po višjih cenah za plastične vrečke. ■ Informiranje javnosti, predlaganje praktičnih primerov zmanjšanja količin plastičnih odpadkov. ■ Kampanje za vzpodbujanje uporabe varčljivih plastičnih vrečk. ■ Kampanje za uporabo učinkovite in praktične alternative drugih vrst vrečk. ■ Podpiranje določenih tipov plastičnih vrečk, ki so biološko razgradljive. ■ Vzpodbujanje za majhne spremembe vsakodnevnih rutin, ki niti ne vplivajo na kakovost našega življenja, nam celo prihranijo denar; npr. manj izdelkov za enkratno uporabo.